

КАЗУС

Със Заповед № 524 от 12.12.2024 г., издадена от министъра на земеделието и храните, на земеделския производител Георги Петров Иванов, с постоянен адрес в гр. Видин и настоящ адрес в гр. Божурище е издадено разрешение за извършване на развъдна дейност на животни за 2025 година на територията на община Божурище.

Със Заповед № 1824 от 24.11.2025 г., издадена от министъра на земеделието и храните, издаденото разрешение е отнето, тъй като е констатирано от административния орган, че при извършването на дейността през м. юни 2025 г. са допуснати нарушения.

На 25.11.2025г. земеделския производител Георги Петров Иванов оспорил пред съответния административен съд законосъобразността на Заповед № 1824 от 24.11.2025 г., издадена от министъра на земеделието и храните.

С Определение от 26.11.2025 г. по адм. дело 17752/2025 г. съдът приел жалбата за редовна и допустима, като насрочил делото за разглеждане в открито съдебно заседание на 23.01.2026 г.

На 28.11.2025г. земеделският производител Георги Петров Иванов подал ново заявление вх. № 4987/28.11.2025 г. до министъра на земеделието за издаване на разрешение за извършване на развъдна дейност на животни за 2026 година на територията на община Божурище.

В законоустановения 14 – дневен срок за произнасяне по заявлението, административния орган не осъществил произнасяне по така подаденото заявление вх. № 4987/28.11.2025 г.

На 12.01.2026 г. земеделският производител Георги Петров Иванов оспорил пред съответния административен съд мълчалив отказ на министъра на земеделието и храните да се произнесе по заявление вх. № 4987/28.11.2025 г.

С разпореждане от 13.01.2026 г. по адм. дело 1987/2026 г. съдът оставил без движение жалбата на земеделския производител Георги Петров Иванов, като му дал указания за внасяне на държавна такса, като в същото време задължил административния орган да представи цялата административна преписка по подаденото заявление вх. № 4987/28.11.2025 г.

На 15.01.2026 г. министърът на земеделието и храните издал Заповед № 114/15.01.2026 г., с която на основание чл. 54, ал. 1, т.5 АПК е спрял административното производство по заявление вх. № 4987/28.11.2025 г., като в Заповедта било посочено, че по жалба от Георги Петров Иванов срещу Заповед № 1824 от 24.11.2025 г., издадена от министъра на земеделието и храните е образувано административно дело № 17752/2025 г., поради което административното производство по заявление вх. № 4987/28.11.2025 г. следва да бъде спряно до постановяване на влязло в сила съдебно решение.

На 16.01.2026 г. Георги Петров Иванов изпълнил указанията, дадени с разпореждане от 13.01.2026 г. по адм. дело 1987/2026 г., като внесъл дължимата държавна такса по реализираното от него оспорване на мълчаливия отказ по заявление вх. № 4987/28.11.2025г.

На 16.01.2026 г. с нова жалба Георги Петров Иванов оспорил законосъобразността на Заповед № 114/15.01.2026 г. на министъра

на земеделието и храните, с която на основание чл. 54, ал. 1, т.5 АПК е спрял административното производство по заявление вх. № 4987/28.11.2025 г.

По така подадената жалба на 16.01.2026 г. било образувано адм. дело № 2697/2026 г.

С разпореждане от 17.01.2026 г. по адм. дело 2697/2026 г. съдът задължил министъра на земеделието и храните в 3 дневен срок да представи по опис цялата преписка по издаване на Заповед № 114/15.01.2026 г., както и му предоставил възможност да изрази становище по жалбата в 7 дневен срок.

На 20.01.2026 г. министърът на земеделието и храните представил по адм. дело № 2697/2026 г. административната преписка по издаване на Заповед № 114/15.01.2026 г., като изразил и становище, че заповедта е законосъобразна, тъй като е налице преюдициалност между спора по адм. дело № 17752/2025 г., касаещ отнемането на разрешението за 2025 г. и административното производство по издаване на разрешение за 2026 г.

С определение от 21.01.2026 г. по адм. дело № 2697/2026 г. съдът отменил Заповед № 114/15.01.2026 г., с която на основание чл. 54, ал. 1, т.5 АПК министърът е спрял административното производство по заявление вх. № 4987/28.11.2025 г.

За да постанови този правен резултат съдът установил, че законовите предпоставки за отнемането на разрешение за извършване на развълна дейност за минал период и законовите предпоставки за предоставянето на разрешение за бъдещ период са различни, поради което между двете производства няма връзка, респективно липсва преюдициалност на производството по отнемане

на разрешението за 2025 г. спрямо предоставянето на такова разрешение за 2026 г.

На следващо място съдът приел, че Заповед № 114/15.01.2026 г. на министъра на земеделието и храните за спиране на производството по заявление №4987/28.11.2025г. е незаконосъобразна и предвид обстоятелството, че е издадена след постъпване на жалба от 12.01.2026г. срещу мълчалив отказ на министъра на земеделието и храните по заявление вх. № 4987/28.11.2025 г., по която жалба е образувано адм. дело № 1987/2026г.

С Определение от 23.01.2026 г. по адм. дело № 1987/2026 г. съдът приел жалбата срещу мълчаливия отказ по заявление вх. № 4987/28.11.2025 г. за редовна и допустима, като насрочил делото за разглеждане в открито съдебно заседание на 22.03.2026 г.

На 26.01.2026 г. министърът на земеделието и храните оспорил с частна жалба законосъобразността на Определение от 21.01.2026 г. по адм. дело № 2697/2026 г. като поискал тричленен състав на Върховният административен съд да отмени оспореното с частната жалба определение.

ВЪПРОСИ:

1. Съобразно разпоредбите на АПК кой е местно компетентният административен съд да разгледа жалбите, по които са образувани адм. дело адм. дело № 17752/2025 г.; адм. дело № 1987/2026 г. и адм. дело № 2697/2026 г.?

Правилата за родовата и местната подсъдност са уредени съответно в чл. 132 и чл. 133 от АПК.

По отношение на местната подсъдност, по данните от казуса постоянният адрес на адресата на заповедта е във Видин, поради което по силата на чл. 133, ал. 1 от АПК местно компетентен ще бъде Административен съд Видин.

Ирелевантно за местната подсъдност е, че настоящият адрес на жалбоподателя е в Божурище, тъй като чл. 133, ал. 1 посочва като относим единствено постоянния адрес.

Ирелевантно за местната подсъдност е и обстоятелството, че търсеното разрешение е за територията на община Божурище, тъй като в АПК това не е предвидено да бъде относим критерий.

Следва да бъде отбелязано, че ако обаче спорът бъде заведен пред друг административен съд и до първото по делото заседание не бъде повдигнато възражение за местната подсъдност (от страна или служебно от съда), то компетентен ще бъде съдът пред който е повдигнат спора (чл. 134 от АПК).

2. В какво производство по реда на АПК следва да бъде разгледана всяка от жалбите?

Първата жалба, по която е образувано адм. дело адм. дело 17752/2025 г. е насочена срещу отнемането на разрешение за извършване на развъдна дейност на животни за 2025 година, което е волеизявление на административен орган, с което се засягат права и законни интереси на земеделския производител, поради което по своята правна същност представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 от АПК.

С оглед на тези съображения следва да бъде разгледана по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Втората жалба, по която е образувано адм. дело 1987/2026 г. е насочена срещу непроизнасянето в срок на административен орган по подадено до него искане за издаване на индивидуален административен акт – в случая разрешение за извършване на развъдна дейност на животни за 2026 година.

Съгласно чл. 58, ал. 1 от АПК непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ да се издаде актът.

Мълчаливият отказ може да се оспори в двумесечен срок от изтичането на срока, в който административният орган е бил длъжен да се произнесе, като жалбата се разглежда от съда по реда за оспорване на изричния отказ да се издаде административен акт.

С оглед на тези съображения и втората жалба следва да бъде разгледана по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Третата жалба е насочена срещу акт, с който е спряно производството по издаване на административен акт.

Съгласно чл. 54, ал. 5 от АПК актът за спиране на производството може да се обжалва по реда на глава десета, раздел IV.

Съгласно чл. 197, ал. 1 от АПК във вр. с във вр. с чл. 54, ал. 5 от АПК, компетентен да се произнесе по оспорването е съответният административен съд, който съгласно чл. 200, ал. 1 АПК постановява определение.

По тези съображения третата жалба следва да бъде разгледана в закрито заседание по реда на чл. 197 и сл. от АПК.

3. Допустима ли е частната жалба на министъра на земеделието и храните срещу Определение от 21.01.2026 г. по адм. дело № 2697/2026 г.?

Жалбата е недопустима:

По аргумент от чл. 200, ал. 2 АПК административният орган не разполага с право на частна жалба срещу определението, постановено по реда на чл. 200, ал. 1 АПК. Разпоредбата на чл. 200, ал. 2 АПК изрично предвижда, че определението по предходната алинея може да се обжалва с частна жалба от страните, участващи в административното производство. Административният орган, в случая министъра на земеделието и храните, е ръководещ и решаващ орган в процесното административно производство, поради което той няма качеството на страна в същото и за него не възниква право на обжалване по смисъла на чл. 200, ал. 2 АПК.

Даденото тълкуване на приложимата процесуална норма е потвърдено окончателно с постановяване на Тълкувателно решение № 2 от 24.03.2021 г. по

тълкувателно дело № 10/2019 г. на ВАС, с което Общото събрание на съдиите от двете колегии на ВАС уеднаквяват практиката на административните съдилища по поставения въпрос, като приемат, че обжалването на определението по чл. 200, ал. 1 АПК от страна административния орган, издател на акта, е недопустимо.

4. Какви са дължимите действия на първоинстанционния съд при проверката за редовност и допустимост на частната жалба срещу Определение от 21.01.2026 г. по адм. дело № 2697/2026 г. и как следва да процедира в конкретния случай?

Съгласно чл. 213а от АПК, във вр. с чл. 231 от АПК, съдията докладчик ще следва да извърши проверка за редовност и допустимост на частната жалба.

Съдията-докладчик в първоинстанционния съд ще трябва да извърши проверка на редовността на частната жалба и ако не отговаря на изискванията на чл. 212 и 213 от АПК, с разпореждане да я остави без движение и да изпрати съобщение на оспорващия да отстрани нередовностите в 7-дневен срок от получаването му с указание, че ако нередовностите не бъдат отстранени в срок, жалбата ще бъде върната.

Ако нередовностите не бъдат отстранени в срок, първоинстанционният съд трябва да върне жалбата. В акта за връщане на жалбата съдът следва да посочи, че актът му подлежи на обжалване с частна жалба.

При редовност на жалбата, първоинстанционният съд следва да провери допустимостта на основанията по чл. 215 от АПК, като ако установи наличието на някое от тях трябва да остави без разглеждане жалбата. В акта за оставяне на жалбата без разглеждане съдът следва да посочи, че той подлежи на обжалване с частна жалба.

В конкретния случай съдът ще следва да установи, че частната жалба е недопустима.

Съгласно чл. 213а, ал. 2 АПК /нов ДВ бр.77/2018г., в сила от 01.01.2019г., изм. бр.15/2021г./ касационната жалба се оставя без разглеждане

от първоинстанционния съд на основанията по чл. 215 АПК. Съгласно чл.215 т.4 от АПК жалбата или протеста се оставят без разглеждане, когато са подадени срещу решение, което не подлежи на оспорване. Според чл.231 от АПК по отношение на частните жалби приложение намират разпоредбите на чл.212, чл.213 и чл.213а от АПК.

Ето защо, жалбата срещу посочения съдебен акт следва да бъде оставена без разглеждане. В този смисъл е и константната практика на Върховния административен съд (Определение № 3380 от 20.03.2024 г. по адм. дело 2753/2024 год. по описа на ВАС, тричленен състав; Определение № 10215 от 26.10.2023 по адм. дело 9745/2023г. по описа на ВАС тричленен състав; Определение № 389 от 13.01.2023 по адм. дело 12030/2022г. по описа на ВАС тричленен състав и др.)

По тези съображения и на основание чл.213а, ал. 2, вр. с чл.215, т.4 от АПК и чл. 200, ал. 2 от АПК във вр. с чл. 236 от АПК, съдът ще следва да постанови следното определение:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ частна жалба от министъра на земеделието и храните, срещу Определение от 21.01.2026 г. по адм. дело № 2697/2026 г..

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО може да се обжалва с частна жалба в 7-дневен срок от съобщаването му на страните пред тричленен състав на Върховния административен съд.

Казусът е разработен въз основа на Определение № 240/26.02.2024 г. по адм. дело № 87/2024 г. по описа на Административен съд - София - област; Определение № 369/21.03.2024 г. по адм. дело № 87/2024 г. по описа на Административен съд - София – област и Определение № 5094/24.04.2024 г., постановено по адм. дело № 3913/2024 г. по описа на ВАС.